

1. ura: Radi potujemo – potopis

2. Razmisli, ali rad potuješ in zakaj, kaj po navadi delaš na potovanju, kje si že bil, katero potovanje ti je najbolj ostalo v spominu. Ali na potovanjih tudi fotografiraš, morda pišeš celo dnevnik? Kaj pa ti na potovanjih ni všeč? Ali te zanimajo potovanja drugih ljudi in zakaj? Nekaj zanimivih nasvetov svetovnih popotnikov boš našel v DZ Slovenščina za vsak dan (2. del), 12. poglavje: Potovali smo in spoznavali, v 2. nalogi na str. 32.
3. V zvezek (kjer zapisujemo jezik oz. slovnico) napiši:

POTOPIS

Besedilo, v katerem avtor pripoveduje o tem, kod je potoval in kaj je med potjo doživel, je **potopis**. Ker avtor pripoveduje o svojih doživetjih, prevladujejo glagoli v **1. osebi ednine ali množine**, in sicer navadno v **pretekliku**. Potopis je **subjektivno** besedilo.

4. Oglej si posnetek na povezavi:
https://folio.rokus-klett.si/?credit=SZVD9SDZ_2del&pages=34-35

Spodaj je PREPIS POSNETKA.

5. Reši naloge v DZ Slovenščina za vsak dan (2. del), 12. poglavje: Potovali smo in spoznavali, str. 33–37, naloge 5–19.
Svoje rešitve preglej in napake popravi.

PREPIS POSNETKA

V ZELENEM RAJU

(POTOPIS)

Del Peruja, ki smo ga obiskali, spada med tiste predele našega planeta, ki imajo zelo bogato floro in favno. Amazonija je največji tropski deževni pragozd na Zemlji; velika je kot Avstralija in daje skoraj polovico vsega kisika.

Šesti dan smo s kanujem veslali po široki reki Napo, pritoku mogočne reke Amazonke, ki je bila mirna kot olje. Spremljale so nas viseče liane, mesojede rastline, orjaške praproti in divje orhideje, bogato rastlinje tropskega gozda. Tudi živali je bilo veliko. Varnost v selvi, kot pravijo džungli domačini, ni nikoli odveč. V družbi ozelota, anakonde in piranhe se lahko zgodi marsikaj. Zaradi razmočenih tal so bili škornji edina

primerna obutev in hkrati zaščita pred strupenimi pajki in nevarnimi plazilci, ki ubijajo z veliko naglico. Na žalost mnogim živalim preti izumrtje, na primer nenavadni želvi mata-mati ali tigrillu, kot domačini pravijo ozelotu. Tudi prisrčni troprsti lenivci so ogrožene živali, kar ni nič čudnega, saj so tako počasni, da jih še nespreten lovec dobi, kadar hoče. Številne mlade opice, katerih starše so pobili, so domačini obdržali kot domače živali.

Prišli smo do naselja Indijancev iz plemena Boras. Prebivalci naselja so igrali na lesene bobne ter v njihovem ritmu plesali in peli. Nosili so kušmo, to je krilce iz bombaža ali tolčenega lubnatega blaga. Lubnato blago so naredili tako, da so les zgladili z rašplo, narejeno iz posušenega jezika ribe pajši.

Življenje Indijancev temelji na poznavanju rastlin, ki jih uporabljajo za oblačenje, zdravljenje ali pripravo strupov. Strupene puščice za pihalnik so premazane s strupom, pridobljenim iz soka ovijalke, imenovane ampivaska. Pihalnik je preprosto in tiho, vendar smrtno nevarno orožje, s katerim še vedno ubijajo živali, in jih nato pojedjo. Indijanci iz plemena Jagua pa radi uporabljajo karminasto barvilo rastline ačiot, ki je v prvi vrsti lepotilo, odganja pa tudi žuželke. Njihov čut za medsebojno pomoč in delitev vsega, kar premorejo, je značilen za plemena, ki živijo daleč od civiliziranega sveta.

Ko smo se poslovili od Indijancev, nas je amazonska družina Casita za nekaj dni sprejela pod svojo streho. Spali smo pod mrežo, zaščiteni pred komarji, uspavali pa so nas nočni zvoki džungle. Povezani palmni listi so nam služili za streho nad glavo. Mama Manuela in njeni sinovi so nam pripravljali hrano, kot je solata palmita, narejena iz srčike palme. Enkrat so nam pripravili celo aligatorja; ta se je s kožo vred kahal v juhi. Postregli so nam tudi masato, domačo alkoholno pijačo. Narejena je iz gomoljaste juhe; to so najprej dobro pregnetli, nato pa pustili, da je fermentirala. Videli smo tudi deklice, ki so pomagale pri gospodinjskih opravilih, na primer pri pranju perila.

Trinajstletno Mašo je zanimalo, kakšne so šole v deževnem pragozdu. Zato smo se odpravili do bližnje šole skupnosti Bello Horizonte. Oddaljena je bila pol ure vožnje z ozkim izdolbenim drevakom. V skromno šolo smo prinesli bonbone, zvezke, svinčnike; šolskih potrebščin v džungelski šoli zelo primanjkuje. Našli smo le gole zidove z nekaj stoli in mizami, za vse ostalo morajo namreč poskrbeti družine učencev. Te pa se za šolo ne zanimajo preveč, ker sredi pragozda ne vidijo prihodnosti v izobrazbi. Šola, ki smo jo obiskali, je imela le šest razredov. Povedali so nam, da se mora tisti, ki želi obiskovati še kateri razred, voziti v sosednje mesto, oddaljeno eno uro z motornim čolnom, kar pa ni zastonj. Prav zato le malo otrok konča osnovno šolanje. Učni jezik je španski, tako da se jezik nekdanjih kolonizatorjev širi med domačini. Na Mašino začudenje so otroci povedali, da zelo radi hodijo v šolo. Po njenem mnenju je bilo to zato, da so se izognili delu na polju. Njihova najljubša zabava je bil nogomet. Dekleta se poročijo pri zgodnjih štirinajstih letih, fantje pa nekaj let kasneje.

In nazadnje nas je namočil dež; tako smo na lastni koži okusili, zakaj se to območje imenuje deževni gozd.